

اقتصاد

نبض اقتصاد

کاهش ۳۹ هزار و ۵۷۴ واحدی شاخص بورس تهران

شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران دیروز از ساعات ابتدایی رو به کاهش نهاد به‌گونه‌ای که در پایان معاملات با ریزش ۳۹ هزار و ۵۷۴ واحد به رقم یک میلیون و ۳۱۰ هزار و ۶۵۹ واحد رسید. همچنین شاخص کل با معیار هم‌وزن با کاهش ۴۸۱۲ واحد به رقم ۴۶۰ هزار و ۵۶۸ واحد رسید. ارزش روز بازار در بورس تهران به رقم پنج میلیون و ۱۹۸ هزار میلیارد تومان رسید. دیروز معامله‌گران بیش از ۹/۵میلیارد سهم حق تقدم و اوراق مالی در قالب ۱/۴ میلیون معامله و به ارزش ۱۰ هزار و ۹۸۷ میلیارد تومان رسید.

ارزش معاملات فرابورس در روز گذشته به بیش از ۲۵ هزار و ۳۹۶ میلیارد تومان رسید که یک رقم بی‌سابقه است. دیروز همه شاخص‌های بورس قرمز بود به‌گونه‌ای که شاخص کل و همچنین شاخص قیمت با معیار وزنی-ارزشی ۲/۹ درصد کاهش یافت اما شاخص کل و شاخص قیمت با معیار هم‌وزن یک درصد کاهش یافت. شاخص آزاد شناور ۲/۴ درصد کاهش یافت، شاخص بازار اول بورس ۳/۵ درصد کاهش یافت و شاخص بازار دوم بورس ۲/۱ درصد کاهش یافت. امروز نمادهای پتروشیمی خلیج فارس، فولاد مبارکه، ملی مس ایران، شستا، چادرملو، بانک ملت و هلدینگ نفت و گاز و پتروشیمی، تأمین همگی در کاهش شاخص بورس اثرگذار بوده‌اند. نمادهای پتراجنسیت امروز شامل شستا، بهسازکاشانه تهران، فولاد مبارکه، سرمایه‌گذاری سیمان تأمین، نوش مازندران، باما و سایپا بوده‌اند./ فارس

کاهش وزنی و ارزشی واردات نهاده‌های دامی

در ۹ ماهه ابتدایی سال گذشته دو میلیون و ۵۱۱ هزار و ۶۶۹ تن جو به ارزش ۶۶۱ میلیون و ۷۹۲ هزار و ۳۱۰ دلار وارد کشور شد. میزان واردات جو از ابتدای فروردین تا پایان آذرماه سال جاری به یک میلیون و ۳۴۰ هزار و ۵۰۵ تن به ارزش ۳۲۶ میلیون و ۸۳۱ هزار و ۲۷۴ دلار رسید که در مقایسه با دوره مشابه سال گذشته به لحاظ وزنی کاهش ۴۷ درصدی و به لحاظ ارزشی کاهش ۴۹ درصدی را نشان می‌دهد. گفتنی است در ۹ ماه ابتدایی سال گذشته میزان واردات کنجاله سویا به یک میلیون و ۳۳۴ هزار و ۱۱۰ تن به ارزش ۵۸۸ میلیون و ۱۱۷ هزار و ۱۱۰ دلار رسید. از ابتدای فروردین تا پایان آذرماه سال جاری یک میلیون و ۱۰۳ هزار و ۸۰۸ تن کنجاله سویا به ارزش ۴۶۱ میلیون و ۷۴۶ هزار و ۲۸۰ دلار وارد کشور شده که در مقایسه با دوره مشابه سال گذشته به لحاظ وزنی کاهش ۱۷ درصدی و به لحاظ ارزشی کاهش ۲۱ درصدی را نشان می‌دهد. براساس این گزارش در ۹ ماه ابتدایی سال گذشته یک میلیون و ۸۷۴ هزار و ۹۱۰ تن دانه از ابتدای فروردین تا پایان آذرماه سال جاری یک میلیون و ۸۰۹ میلیون و ۷۶۰ هزار دلار وارد کشور شده است که در مقایسه با واردات یک میلیون و ۶۲۷ هزار و ۸۳ تنی دانه به ارزش ۷۷۳ میلیون و ۵۷۵ هزار و ۹۱۵ دلار این محصول در دوره مشابه امسال به لحاظ وزنی کاهش ۱۳ درصدی و از نظر ارزشی کاهش ۵ درصدی را نشان می‌دهد.

لازم به ذکر است از ابتدای فروردین تا انتهای آذر ماه سال گذشته شش میلیون و ۲۰۵ هزار و ۹۴۷ تن ذرت به ارزش یک میلیارد و ۵۲۸ میلیون و ۱۱۸ هزار و ۶۱۰ دلار وارد کشور شده است که در مقایسه با واردات هفت میلیون و ۲۳۸ هزار و ۲۵ تنی ذرت به ارزش یک میلیارد و ۷۷۱ میلیون و ۵۵۴ هزار و ۵۶۳ دلار این محصول در بازه زمانی مشابه امسال به لحاظ وزنی رشد ۱۷ درصدی و به لحاظ ارزشی رشد ۱۶ درصدی را نشان می‌دهد. براساس این گزارش، از فروردین تا پایان آذر ماه سال گذشته در مجموع ۱۱ میلیون و ۹۲۴ هزار و ۶۳۶ تن ذرت، جو، کنجاله سویا و دانه سویا به ارزش سه میلیارد و ۵۶۷ میلیون و ۷۸۸ هزار و ۴۰ دلار وارد کشور شد که در مقایسه با واردات ۱۱ میلیون و ۳۰۹ هزار و ۴۲۱ تنی همین اقلام به ارزش سه میلیارد و ۳۳۳ میلیون و ۱۹۰هزار و ۳۲۲ دلار در بازه زمانی مشابه به لحاظ وزنی کاهش ۵ درصدی و به لحاظ ارزشی کاهش ۷ درصدی را نشان می‌دهد./ اتحادیه واردکنندگان نهاده‌های دام و طیور ایران

نرخ ارز ۱۷۵۰۰ تومانی از سال آینده بر آن اساس محاسبه می‌شود و هزینه‌های تأمین و واردات کالا‌های اساسی و دارویی را افزایش می‌دهد. بخشی گفت: براساس محاسبات انجام شده فدراسیون صنایع غذایی ایران منجر به افزایش قیمت ۳۰ تا ۴۰ درصدی قیمت کالا‌های اساسی در سال آینده می‌شود./ تسنیم

ارز یا نقدینگی، هر کدام منطق‌ها و لوازمی دارد که بر اثر تسخیرشدگی بخشی‌هایی از تصمیم‌گیران این خطر وجود دارد که روند حاکمیت‌زدایی در عرصه‌های دیگر مانند بازار سرمایه و بازار کار نیز طی شود. همچنین من از نمایندگان درخواست می‌کنم از مرکز پژوهش‌های مجلس بخواهند گزارش‌های مربوط روند تحولات بخش غیررسمی را گزارش کنند، چراکه به موازات افزایش اندازه بخش غیررسمی، سطره و اقتدار حکومت حق اعمال حاکمیت در اقتصاد و جامعه را به دست خود از دست می‌دهیم و می‌تواند در آینده فاجعه‌های غیرقابل جبران داشته باشد.

کدام گروه از سیاستگذاران حتی اگر حداقلی از قدرت یادگیری از تجربیات گذشته پرباشان فرض کنیم در شرایط آشوب‌ناکی منطقه‌ای خودشان به دست خودشان با سیاست‌های منتهی به گسترش بخش غیررسمی از اقتدار و حق حاکمیت خود حاکمیت‌زدایی می‌کنند، مومنی ادامه داد: نمایندگان با صداقت حواس‌شان باشد که به سیاست‌های ۳۰سال‌اخیر که ابتدا نرخ ارز را بالا می‌برند و سپس سیکل معیوب مافیاپورر منتهی به شدت‌یابی دور باطل رکود توری می‌را به جریان می‌اندازند که منابع ارزی را به هدر می‌دهند، تن ندهند که از دل آن تجربه ۳۰سال‌گشته رکود توری فلاکت‌زا برای مردم، ورشکستگی برای تولیدکنندگان و وابستگی ذلت‌آور و فزاینده به واردات برای کشور بازتولید می‌شود. بنابراین نمایندگان مجلس در مورد برخی استدلال‌های خطرناک و آدرس‌های عوضی در این راستا آگاه و برحذر باشند.

مجلس با فساد مقابله کرد
احمد امیرآبادی‌فراهرانی، عضو کمیسیون تلفیق بودجه ۱۴۰۰ در گفت‌وگویی که با خبرنگار ما داشت به دلایل حذف ارز ترجیحی پرداخت تصریح کرد: ارز ۴۲۰۰تومانی محل فساد و رانت بود به همین دلیل نمایندگان ترجیح دادند حذف شود.

وی افزود: ارز ۴۲۰۰تومانی به معنای مرغ ۱۰هزار تومان و گوشت ۴۰هزار تومان است اما با وجود تأمین ۱۰۰درصد نهاده‌های دام و طیور با ارز ترجیحی آیا این اقلام با قیمت مذکور به دست مردم می‌رسد؟
امیرآبادی، از ترجیحی‌را نوعی دزدی و پرشدن جیب تعدادی نوکیسه خوائد و تأکید کرد: برخی اطرافیان مقامات دولتی ارز ترجیحی دریافت کردند در حالی‌که تعداد آنها به ۱۰۰انفر هم نمی‌رسید اما همه مردم باید هزینه پولدار شدن آنها را بپردازند.
به گفته وی، ارز ۴۲۰۰تومانی یکسویه حذف نشده بلکه در کمیسیون تلفیق این اجماع وجود دارد در بخش مقابل تعرفه گمرکی کالا‌های اساسی صفر شود که با این تفاسیر کالا با قیمت معقول به دست مردم می‌رسد.
کمیسیون تلفیق اکنون مشغول بررسی بخش درآمدی است و در بخش هزینه‌ای حتما این موارد بررسی خواهد شد.
عضو کمیسیون تلفیق بودجه ۱۴۰۰ تصریح کرد: متأسفانه رئیس جمهوری و برخی اعضای هیأت دولت به دنبال تداوم ارز ترجیحی هستند اما سوال اینجاست اگر واقعا به دنبال ارزان کردن کالا هستند نرخ ارز را کاهش دهند.
امیرآبادی با بیان این‌که مجلس با فساد مقابله کرده تأکید کرد: با شفاف شدن درآمد‌های دولت هزینه‌هایز مشخص خواهد شد و کمیسیون تلفیق به دنبال این است که وابستگی بودجه به نفت کاهش یابد./

۳۵درصدی قیمت چای در سال آینده خواهد شد. وی افزود: این افزایش قیمت پایه پول گمرکی، بر نرخ خدمات استاندارد، مالیات بر ارزش افزوده، هزینه‌های وزارت بهداشت برای واردات و بیمه‌نامه‌ها اثرگذار خواهد بود، زیرا این هزینه‌ها تا به امروز براساس نرخ ارز ۴۲۰۰ تومانی محاسبه می‌شد اما در صورت تصویب

گزارشی از جزئیات تصویب کلیات بودجه و ماجرای تعیین قیمت ارز در این لایحه

وضع ارز چگونه خواهد شد؟

آذر امسال را باید فصل بودجه دانست. در این ماه هم بودجه سال آینده به مجلس رفت و هم گزارش تفریح بودجه سال گذشته منتشر شد. زمانی که بودجه به بهارستان رسید انتقادات زیادی نسبت به لایحه پیشنهادی دولت مطرح شد و بسیاری از کارشناسان اظهار کردند درآمدهای در نظر گرفته شده از سوی دولت واقعی نبوده و کسری بودجه سال آینده به عددی حدود ۲۰۰ هزار میلیارد تومان خواهد رسید. با این‌که کارشناسان زیادی نسبت به لایحه بودجه سال آینده انتقاد داشتند اما مقامات دولتی از این بودجه دفاع کردند. اخیراً نیز حسن روحانی، رئیس‌جمهوری اعلام کرده شاکله بودجه نباید تغییر کند. با این تفسیر دولت همچنان از بودجه پر ابرهام خود دفاع می‌کند و درآمدهای آن را قابل تحقق می‌داند. نمایندگان مجلس نیز ابتدا با کلیات ییحه دولت مخالف بوده و سخن از پیشنهاد سه دوازدهم مطرح بود اما یکباره کلیات بودجه به تصویب رسید. موضوعی که نشان می‌داد این هدف در بدنه اجرایی کشور دنبال نمی‌شود. برخی نمایندگان دلیل تصویب کلیات لایحه بودجه ۱۴۰۰ را کارشناسی می‌دانند و معتقدند دولت بعدی زمان کافی برای ارائه بودجه در اختیار ندارد و اگر بودجه سه دوازدهم تصویب شود باز هم باید از همین کارشناسان برای تدوین لایحه بودجه استفاده شود، اما کمیسیون تلفیق بودجه ۱۴۰۰ در زمان بررسی‌های مفاد این لایحه مصوباتی داشت که با انتقاد دولت همراه است و رایزنی‌ها برای این‌که این موارد در صحن اصلی رای نی‌آورد، آغاز شده است. آنچه در ادامه می‌خوانید بررسی جزئیات لایحه بودجه و نظر کارشناسان است.

به این صورت که اگر کلیات تصویب شود به این معناست که درآمدها و هزینه‌های مشخص شده قابل تحقق است و اعداد و ارقام تا حدی تغییر می‌کند و اگر هم کلیات رد شود دولت مواردی مانند افزایش حقوق کارمندان و حمایت از اقشار ضعیف و کم‌درآمد را در بودجه حذف می‌کرد. از این رو نمایندگان مجلس تصمیم گرفتند کلیات را به تصویب برسانند تا بتوانند بخشی از اصلاح ساختار را در بودجه پیاده کنند. هرچند مدت زیادی از دستور رهبر معظم انقلاب برای اصلاح ساختار بودجه اصلاحی انجام نشده، بلکه وابستگی بودجه به نفت نیز افزایش زیادی داشته است.

مصوبات کمیسیون تلفیق
کمیسیون تلفیق متشکل از اعضای کمیسیون‌های مختلف برای بررسی لایحه بودجه است. به این صورت که هر کمیسیون مشخص شده در مجلس سهمیه‌ای برای

ورود به کمیسیون تلفیق دارند که بیشترین سهمیه متعلق به کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات است. در جریان بررسی لایحه بودجه سال آینده کمیسیون تلفیق مصوباتی داشته که برخی از آنها مورد انتقاد قرار گرفته‌است. مالک شریعتی، رئیس کمیته انرژی و رابطه مالی نفت در کمیسیون تلفیق بودجه ۱۴۰۰ در این باره می‌گوید: به دنبال خلق منابع جدید از حوزه فرآورده‌های نفتی هستیم تا وابستگی به نفت کاهش یابد و در مقابل صنایع پایین‌دستی نیز در مسیر توسعه قرار گیرد. سخنگوی کمیسیون انرژی مجلس افزود: اگرچه دولت فروش دو میلیون و ۳۰۰ هزار بشکه نفت در روز را در لایحه پیش‌بینی کرده‌بود اما کمیسیون تلفیق سقف صادرات را با هدف کاهش وابستگی

محمدحسین علی‌اکبری اقتصاد

بسیاری از کارشناسان، بودجه سال آینده را بودجه‌ای سیاسی می‌دانند. از فروش روزانه دو میلیون و ۳۰۰ هزار بشکه تا وعده‌هایی مبنی بر کاهش نرخ ارز که تحقق همه آنها به مسائل و اتفاقات سیاسی گره زده شده است. برخی کارشناسان نیز بودجه ۱۴۰۰ را

بودجه‌ای بایندی می‌دانند و بیان می‌کنند ایران روی وعده‌های رئیس‌جمهوری جدید آمریکا مبنی بر رفع تحریم‌ها حساب باز کرده و بر این اساس لایحه را به مجلس فرستاده است. بودجه‌ای سیاسی که کارایی اقتصادی است ندارد و به گفته کارشناسان ممکن است وابستگی بودجه به نفت را افزایش دهد در حالی که در اصلاح ساختار بودجه باید میزان وابستگی بودجه به درآمدهای نفتی کاسته شود. در این صورت رد کلیات و تصویب آن هر دو تبعاتی به دنبال دارد. اما ظاهراً مجلس به دنبال اعمال اصلاحات در برخی بندهای بودجه است.

پس از مشخص شدن اعضای کمیسیون تلفیق بودجه جلسات آنها با مقامات دولت و سازمان برنامه و بودجه آغاز و در بررسی هر بند از لایحه نمایندگان دولتی حاضر می‌شوند تا از بودجه‌ای که نگارش و تدوین کرده‌اند دفاع کنند و نمایندگان شاکله بودجه را بر هم نزنند. این روال در همه دولت‌ها وجود داشته و غیرطبیعی نیست اما آنچه رفتار دولت را غیرطبیعی نشان می‌دهد در نظر گرفتن درآمدهای غیرواقعی در بودجه و دفاع از آن است! ظاهراً دولت بیش از آن‌که به دنبال تصویب کلیات بودجه در کمیسیون تلفیق باشد به دنبال رد آن بود. چندی پیش امیر حسین قاضی‌زاده هاشمی، نایب‌رئیس مجلس درباره بودجه ۱۴۰۰ گفت: این بودجه نیاز به شخم زدن دارد. اما مسئولان سازمان برنامه و بودجه به ما اعلام کردند که اگر آن را

رد کنید با کوچک‌ترین تغییر دوباره آن را به مجلس باز می‌گردانیم. گرچه با تحریم ایران کشورهای دیگر تولید نفت خود را افزایش داده و تا حدود زیادی تقاضای بازار پاسخ داده شده‌است، اما اعتیاد به درآمدهای نفتی ظاهراً قرار نیست کنار گذاشته شود.

بودجه دوپهلو
در زمان بررسی لایحه بودجه در کمیسیون تلفیق برخی نمایندگان موافق کلیات آن بودند، اما آن‌طور که خبرنگار ما از اعضای این کمیسیون کسب اطلاع کرده پس از سخنان برخی مقامات دولتی نظر آنها نسبت به تصویب این لایحه تغییر کرد. برخی نمایندگان مجلس معتقدند دولت بودجه را به گونه‌ای تنظیم کرده که در صورت تصویب و عدم تصویب کلیات، مجلس را زیر سؤال ببرد.